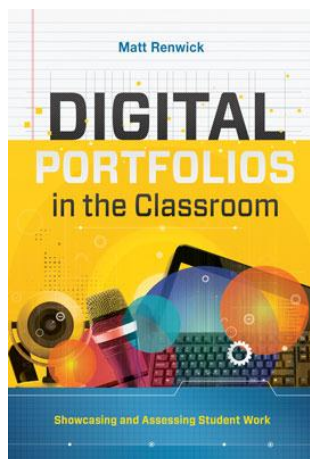

บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล*

Patteera Thienpermpool

ชื่อเรื่อง	Digital Portfolios in the Classroom: Showcasing and Assessing Student Work
ผู้แต่ง	Matt Renwick
สำนักพิมพ์	Association for Supervision and Curriculum and Development (ASCD)
ปีที่พิมพ์	2017
จำนวนหน้า	171 หน้า

Portfolios หรือ แฟ้มสะสมผลงานมีการใช้ครั้งแรกในปี 1983 โดย Peter Elbow และ Pat Belanoff ที่ Stony Brook University, New York ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงแรกมีการใช้เพื่อวัดพัฒนาการทักษะการเขียนของผู้เรียน และสามารถนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงการการสอนทักษะการเขียนต่อไปได้ (Elliot, 2019) ต่อมาได้มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย (Danielson and Abrutyn, 1997) และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันได้มีการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาเพิ่มมากขึ้น การใช้แฟ้มสะสมผลงานที่เคยอยู่ในรูปของการเก็บรวบรวมกระดาษในแฟ้มก็มีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ในรูปของแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล หนังสือเล่มนี้ (Digital Portfolios in the Classroom: Showcasing and Assessing Student Work) จะเน้นที่ใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลเพื่อแสดงผลงานของผู้เรียนและเพื่อการประเมินผลระหว่างเรียน ซึ่งอาจจะเป็นหนึ่งทางเลือกในการประเมินในศตวรรษที่ 21

Matt Renwick ซึ่งเป็นผู้เขียนหนังสือเล่มนี้มีประสบการณ์ในฐานะครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในชนบทของเมือง Wisconsin Rapids เป็นระยะเวลา 7 ปี และต่อมาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในระดับประถมศึกษาแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาจนถึงปัจจุบัน รวมเวลาที่อยู่ในวงการศึกษามาไม่น้อยกว่า 18 ปี หนังสือเล่มนี้จึงได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียนเกี่ยวกับการใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลในชั้นเรียนและการศึกษาหาข้อมูลจากครูผู้สอนและนักการศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและ

* อาจารย์ ดร. ภาควิชาการสอนภาษานานาชาติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล ภาษาที่ใช้จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีการนำเสนอเนื้อหา และแนวทางการดำเนินการรวมถึงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

แต่ละบทของหนังสือเล่มนี้มีการเกริ่นนำโดยการอ้างคำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงจากหลากหลายอาชีพ ได้แก่ Mayu Angelou, Bruce Perry, Margaret Mead, Nikki Giovanni, Tony Wagner และ Peter Johnson และในช่วงท้ายของบทที่ 1-5 จะมี “Linked Activity” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เขียนจะให้ผู้อ่านค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมหรือเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทกับบริบทของผู้อ่านและตอบคำถาม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจและเห็นภาพการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ส่วนสุดท้ายของบทที่ 1-5 จะเป็นส่วนที่ผู้เขียนเรียกว่า “Learner Profile” ซึ่งจะเป็นการถามและตอบคำถามของผู้สอนในระดับชั้นและบริบทต่างๆ ที่ได้เคยทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาแล้ว เพื่อที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจตั้งแต่สาเหตุการเลือกใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล แหล่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล ผลลัพธ์ที่ได้จากการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ ปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล อุปสรรคปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 Defining Digital Portfolios

บทนี้เป็นการอธิบายความหมายของแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล ชนิดของแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งผู้เขียนได้เสนอการแบ่งชนิดของแฟ้มสะสมงานตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ แฟ้มสะสมชิ้นงานที่ดีที่สุด (Best Work) และแฟ้มสะสมงานแสดงพัฒนาการ (Growth) นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

บทที่ 2 Making a Case for Digital Portfolios

บทนี้นำเสนอสาเหตุที่สำคัญของการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลมาใช้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การประเมินเพื่อการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน นอกจากนี้ยังมีการบอกเล่าถึงอุปสรรคและปัญหาที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขอุปสรรคและปัญหาดังกล่าว

บทที่ 3 Getting Started with Digital Portfolios

ในบทนี้ ผู้เขียนได้แนะนำขั้นตอนการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน อีกทั้งยังมีการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นถ้ามีการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น

บทที่ 4 Digging Deeper into Digital Portfolios

บทนี้เป็นการนำเสนอการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เพื่อบูรณาการการใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลในชั้นเรียน โดยผู้เขียนได้แสดงขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ และการนำมาบูรณาการร่วมกับการใช้แฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีการแนะนำเทคโนโลยีที่

สามารถนำมาใช้ในการทำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลชนิดต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทที่ 5 Going Schoolwide with Digital Portfolios

บทนี้แนะนำการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ในโรงเรียน โดยเน้นที่บทบาทของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของการริเริ่มและการนำแฟ้มสะสมงานดิจิทัลไปใช้ ซึ่งผู้บริหารควรเริ่มจากการประเมินระดับความพร้อมการใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัล ควรคำนึงถึงวัฒนธรรมองค์กรและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในแต่ละบริบท และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด เป็นต้น

บทที่ 6 Moving Beyond Digital Portfolios

ในบทนี้ ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัลในปัจจุบันและในอนาคต เช่น การใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของการประเมินผลหรือคะแนน แต่อาจจะเป็นการให้ข้อเสนอแนะผ่านแฟ้มสะสมงานดิจิทัลเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ผู้เขียนยังได้แนะนำแนวทางการใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการฝึกให้ผู้เรียนสามารถตัดสินคุณภาพผลงานของตนเองได้และสามารถคัดเลือกผลงานของตนเองเพื่อมาเผยแพร่สู่สาธารณะชนได้ ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลออนไลน์เป็นช่องทางที่สะดวกและประหยัดมากกว่าการเผยแพร่ต้นฉบับหรือผลงานด้วยการตีพิมพ์

ในส่วนท้ายของเล่มจะเป็นส่วนของภาคผนวกซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ภาคผนวก A เป็นการยกตัวอย่างแบบสอบถามความพร้อมในการใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัลในการประเมิน ภาคผนวก B เป็นแบบฟอร์มสำหรับการวางแผนการใช้แฟ้มสะสมงานดิจิทัลในชั้นเรียน ตามขั้นตอนที่ได้มีการนำเสนอในบทที่ 3 และดัชนีที่ประกอบด้วยคำสำคัญที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในหนังสือเล่มนี้ไว้อย่างครบถ้วน

ผู้เขียนระบุว่าหนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับครูผู้สอนที่จะใช้เป็นแนวทางในการนำแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลไปใช้ แต่เนื่องจากการนำเสนอเนื้อหาที่ชัดเจน ผู้อ่านจึงไม่จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการสอนหรือการวัดและประเมินผล ก็สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงไม่เพียงเหมาะสมกับครูผู้สอน แต่ยังเป็นประโยชน์กับนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นหรือครูพี่เลี้ยงได้ นอกจากนี้ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ยังสามารถใช้หนังสือเล่มนี้เป็นแนวทางในการกำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะครูผู้สอนที่อยู่ในความดูแลได้เป็นอย่างดี

References

Danielson, C. and Abrutyn, L. (1997). *Introduction to Using Portfolios in the Classroom*.

Alexandria : Association for Supervision and Curriculum and Development.

Elliot, N. (2019). *On a Scale: A Social History of Writing Assessment in America*. New York :

Peter Lang Publishing.